
Okólnik

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Śródmieście Północne

Atrybuty: Nazwy pochodzące od wyrazów pospolitych Nazwy określające

Rok utworzenia nazwy: 1882

Opis

Okólnik - ogrodzona część podwórza dla inwentarza; zagroda.

Do 1954.04.12 taką samą nazwę nosiła dzisiejsza ul. Plastyczna.

Ciekawostki

Powstała w 1882 roku na gruntach hrabiego Ludwika Krasińskiego dookoła istniejącego już cyrku. Po wojnie ostał się tylko krótki jej odcinek.

Stan obecny:

Nr 1: Pałac Ostrogskich (Gnińskich).

Nr 8: Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna. Od 1882 roku mieścił się tu cyrk z czteropiętrową widownią, przykryta kopułą i portretami członków trupy należących do rodu Cinisellich. Działał tu słynny na całą Europę cyrk podwodny, światowej sławy zapaśnik Zbyszko Cyganiewicz. Budynek cyrku został zniszczony w 1939 i 1944. Na jego miejscu w latach 1955-66 powstała PWSM wg proj. Witolda Benedeka, Stanisława Niewiadomskiego i Władysława Strumiłło.

Nr 9\9a\11\11a: Biblioteka i Muzeum Ordynacji Krasińskich. Sama biblioteka założona została w 1844 roku przez gen. Wincentego Krasińskiego w bocznym pawilonie pałacu Czapskich. Generał zwoził masy książek z różnych wypraw wojennych. W 1860 roku do biblioteki dołączono zbiory zmarłego właśnie Konstantego Świdzińskiego. Wprawdzie Świdziński zapisał zbiór Wielopolskiemu, ale ten wywiózł wszystko do Choborza. Gest ten był oprotestowany przez wszelkie kręgi, hrabia Wielopolski zrzekł się spadku i oddał wszystko Ordynacji Krasińskich. Budynek powstał w 1913 roku wg proj. Henryka Gaya i Juliusza Nagórskiego z inicjatywy Edwarda Krasińskiego, który zjeździł

podobne placówki w Europie, aby czerpać z najlepszych wzorców. Sprzedał on w tym celu posiadłość w Opinogórze. Należał do fundacji Krasińskich, która gromadziła ogromny księgozbiór, przeniesione tu z pałacu Czapskich i zbiory Konstantego Świdzińskiego. Mieściło się tu ponad 250 tys. książek (w tym 6 tys. rękopisów), obrazy, ryciny, broń, archiwa rodowe i skarbiec. W mieszkaniu ordynata otwarto w 1914 roku czytelną, gdzie można było oglądać zbiory. Do 1928 roku budynek ukończono, a otwarto dwa lata później. W części 9a było skrzydło mieszkalne pracowników BOK. Bibliotekę i muzeum otwarto 02.12.1930 z udziałem prezydenta Mościckiego. W 1939 roku bomby naruszyły konstrukcję budynku. BOK włączono 19.02.1941 do Staatsbibliothek Warschau, jako LII oddział. Część zbiorów wywieziono do Niemiec. Do 1942 roku złożono tu większość zbiorów Biblioteki Narodowej i BUW. W czasie wojny Edward Krasiński zginął w Dachau, a zbiory, wraz z tymi z innych bibliotek, zgromadzone tu przez hitlerowców, spalono w czasie Powstania Warszawskiego, w październiku 1944 roku przez Brandkommando der Wehrmacht. Spłonęło tu 300.000 niemożliwych do odtworzenia papierów. Po wojnie wśród gruzów bibliotekarze znajdowali bezcenne dzieła. W 1946 roku w oficynach umieszczono biura PSL Nowe Wyzwanie a potem mieszkali tu pracownicy NKW ZSL. W 1957 roku ukończono odbudowę budynku i umieszczono tu Bibliotekę Narodową. Dziś, w części budynku przechowywane są zbiory Muzeum Narodowego, a w pozostałej części mieszkają ludzie. Na frontonie łaciński napis Miłość ojczyzny naszym prawem. Kilka lat temu skuto sztukaterie. Nadal jednak mieszczą się tu mieszkania. Lokatorem jednego z nich był Tadeusz Lucjan Gronowski (1894-1990) - grafik, malarz, architekt wnętrz, ilustrator książkowy, jeden z pionierów nowoczesnego plakatu polskiego. W malarstwie bliski kubizmowi, zilustrował m.in. "Pana Tadeusza" A. Mickiewicza, "Elementarz" M. Falskiego, powieści J. I. Kraszewskiego, J. Kadena-Bandrowskiego i "Pisma" J. Piłsudskiego.

~ Tattersal. Początkowo mieściła się tu popularna ujeżdżalnia koni i szkoła jazdy konnej, będąca własnością Marii Wodzińskiej.

Data nadania nazwy: rok 1882
